PREU: 5 Cènts. Barcelona 25 Febrer 1911

EN PATUFET

ANY VIII N.º 372.—Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

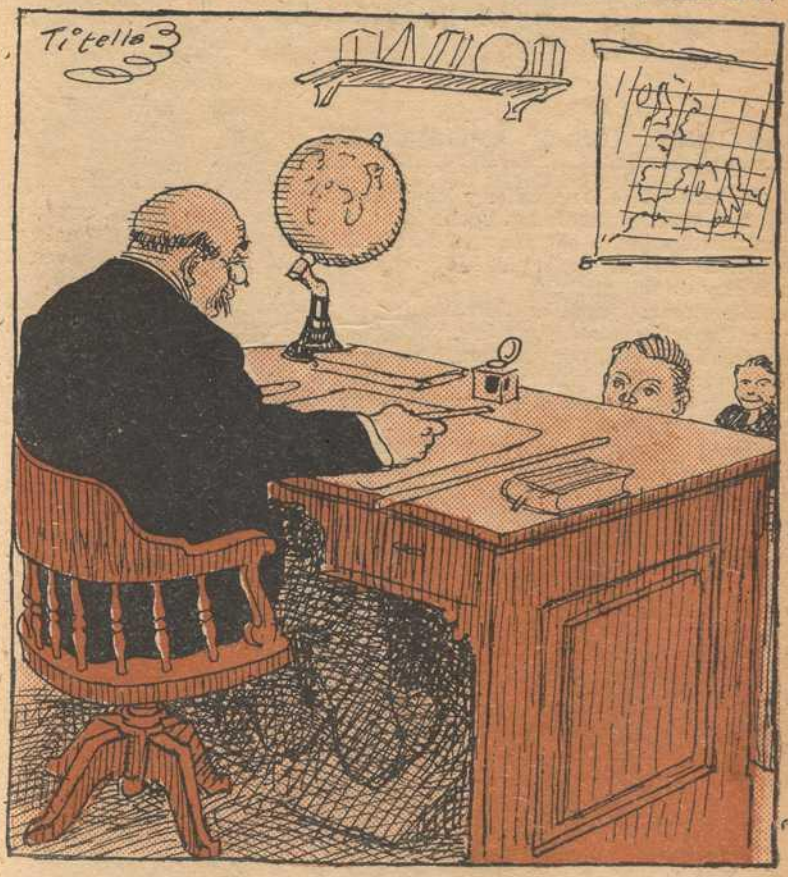

—¿Me sabría dir alguna cosa d'Arquímedes?
—Sí, senyor, que era un presumit.
—¡Y ara!
—¡Fixis, tothom parla dels seus miralls!

Carnestoltes y Quaresma

Les festes del Carnestoltes y les expansions, no totes ben morals ni de bon gust, a que donen lloch, tenen un origen eminentment pagà, ja que corresponen a les famoses *saturnals* romanes, durant les quals el poble, lo mateix que'ls patricis y dignitats del Imperi, s'entregaven a tota lley de llibertinatges.

En quant al nom de Carnestoltes, es provinent del substantiu llatí *caro*, que vol dir *carn*, y *tolere*, verb que en la mateixa llengua significa *treure*, etimología, com se veu, ben aplicada a la ocasió en que's celebra el Carnestoltes, o sigui en els dies que precedeixen immediatament a la Quaresma, temps en que per manament de la Iglesia les *carns* són *tretes*, o privades.

La Quaresma, que comprèn el período de temps que va del Dimecres de Cendra al Dissabte de Gloria, abdós inclosos, dura quaranta dies, y es observada en tots els pobles catòlichs, en commemoració d'altres tants que's va passar Jesucrist en oració al desert, segons pot llegirse en les Sagrades Escriptures.

L'extremat rigor ab que'ls cristians primitius observaven la Quaresma, ha anat dolcificantse, fins a ferse compatible ab les necessitats de la vida moderna, però, de totes maneres, conserva el seu caràcter d'institució destinada al millorament espiritual de cada hú, mitjansant les pràctiques religioses de la oració, la penitencia y la meditació.

En terres espanyoles, la observació de la Quaresma exigeix per part dels fidels, un ben petit sacrifici, tota vegada que poden acullirse al privilegi de la Butlla de la Santa Creuada, que'ls permet menjar carn els més dels dies.

ABECÉ

La pega den Notincsort

En Notincsort era un jove molt lluit, molt elegant y molt fi, però tenía una pega que no'l deixava. Sempre n'hi passaven de grosses, lo qual el tenía molt desesperat.

Però, per fi, semblava que la sòrt anava a ajudarlo. En Notincsort havía tingut la fortuna de trobar un *bon partit*. Aquet bon partit no era altra cosa que una pubilla de fòra, que portava un dot molt respectable.

En Notincsort, plè d'alegría, se va mudar més que may pera anar a fer la primera visita a la seva futura promesa.

Ella vivía en una gran masía d'un póble proper de Barcelona, y solament lo que posseía era bestiar, bous, vaques, cabres, bèns, etc., etc.

En Notincsort va agafar el tren.

—¡Que vinguin ara a dirme que soch l'home de la pega!—se deya en Notincsort, fregantse les mans.

Al arribar al poble, va preguntar a un pagès el camí de la masía.

—Miri, tiri cap aquí y després giri cap allí, y ja la veurà.

En Notincsort, vestit a l'última moda, lluent de sabates y pentinat ab cosmètich, seguí el camí indicat pel pagès.

Quan va ser a la vista de la masía el seu cor li feya trap, trap. Però ben aviat li va fer trap, trap, per una altra cosa. En un camp vorer del camí, hi pasturava un remat de bous pertanyents a la masía. Un bou, al veure a n'en Notincsort, poch acostumat a veure elegancies, va arrencar a córrer empaitantlo.

Al veures perseguit pel bou, en Notincsort no esperà pas a saludarlo, sinó que girant cua, se posà a córrer com un esperitat.

El bou va redoblar la seva furia y vinga córrer darrera seu. Quan ja quasi be l'havía aconseguit, en Notincsort va tenir la sòrt de trobar un

arbre, y no s'hi pensà pas un instant: va enfilarse dalt de l'arbre, deixant al bou ab un pam de nas.

—¡Que vagin dient que no tinch sòrt!—va exclamar en Notincsort, al veures en seguretat.

Però, en el mateix instant que deya això, se va adonar de que portava un gran forat en els genolls dels pantalons.

—¡Ara si que estich perdut!—va exclamar al vèureho.—¡Vès còm me presento a la meva promesa ab aquestes calces!

Quan el bou va haver desaparegut, en Notincsort no va tenir més remey que entornarsen cap al poble y anar a casa del sastre.

—Heu de ferme uns pantalons com aquets. Però han de ser iguals, ben iguals perque m'agraden molt y són de moda.

Com que no'n tenia d'altres, no va tenir més remey que anarsen a la fonda, tancarse en el quarto y enviar al sastre els pantalons foradats per que li servissin de model.

—Sobre tot digui que els vuy iguals, ben iguals, perque si no me'ls fa ben iguals no'ls hi voldré.

El mosso de la fonda anà a portar els pantalons foradats a càl sastre, donant el recado tal com en Notincsort li havía encarregat.

L'endemà els pantalons ja estaven llestos y'l sastre els hi va portar a la fonda.

En Notincsort se'ls va emprobar y ¡quina no va

ésser la seva sorpresa al veure que'ls pantalons també eren foradats del genoll!

—Miri, senyor sastre, vostè s'ha equivocat. En lloch de portarme els pantalons nous, m'ha tornat a portar els vells. ¿No veu el forat?

—No, senyor, no—va respondre el sastre.—Aquets pantalons són els nous. Aqui tinch els vells y ja pot comparar si no'ls he fet ben iguals com vostè me va manar.

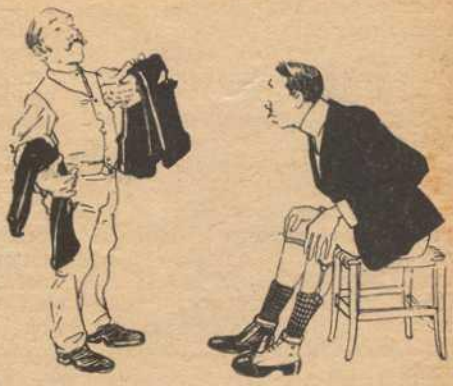

—¡Però si hi hà un forat!

—Sí, senyor, sí. Hi hà un forat igual que en els vells. Vostè m'ho va manar: «Que siguin iguals, ben iguals que'ls vells ,o sinó no'ls voldré. Aixís mateix vostè m'ho va dir y aixis mateix ho he complert.

En Notincsort, desesperat, va deixarse caure en una cadira exclamant:

—¡Vaja, no's pot negar! ¡Es ben cert que soch l'home de la pega!

J. MARRUIXA

Al ball infantil

Vaig anâ al ball infantil
el dia del Dijous gras,
pera veure els nens y nenes
que hi havía disfressats.
Val a dir que molts anaven
vestits ab gran proprietat,
representant personatges
de l'época mitgeval,
divinitats mitològiques
y politichs actuals.
Ab tot, molts desvirtuaven
ab llurs gestes y ademans,
y per altres circumstancies
completament personals,
el caràcter que pels trajos
era degut observar,
de lo qual ne resultaven
unes grans improprietats.
Aixís vaig veure un *pallasso*
que sempre va estar plorant;
un *Sansó* a qui la *niñera*
havía de portâ a bras,
perque les seves cametes
no'l podíen aguantar;
a un *rata* de «La Granvía»
que, estantse badoquejant,
li varen pendre els carmetlos
y el mocador de mocar;
a un astrôlech ab l'ullera,
que tenía el plô arrencat,
per mor d'una trepitjada
que un barroer li va dar,
fentli *veure les estrelles*

y fins el planeta Mars;
a un *dandy* que's passejava
portant plè de mochs el nas;
a una *dida* que mamava;
a una *Maria Stuard*
a punt de pujâ al patíbol,
que reya per sota el nas;
a una *monja assuncionista*
que no's sabia senyar,
y, per fi, a una *viuda alegre*
que, mentres va durà el ball,
va està en un recó de sala
aburrida y somicant.
Tot lo qual es una prova
de que l'hàbit no fa'l Sant,
y que sobre la mentida
sempre sura la vritat.

NYIC

La princeseta gentil

La princeseta gentil, única filla del vell rey Bo, y el seu patge, s'estimaven moltíssim. La princeseta era bellíssima y sols tenía quinze anys. Y el patge era encantador.

¡Quin goig que feya la gentil parella, quan se passejava pels jardins del antich palau real!... Cada matí se podía contemplar desde qualsevol finestra del palau real a la princeseta, tenint al seu patge estimat assegut als seus peus, escoltant la lectura que aquet li feya d'algún llibre escullit.

Un matí, qui hagués contemplat al patge y a la priceseta, hagués vist com, en lloch de passejarse o llegir, ploraven. Acostèmenshi poch a poch y sabrem la causa del dolor seu. Parla el patge:

—La guerra cada día va més malament. El teu pare ha fet un pregó, dient que qui vencés al enemich y portés viu o mort al seu general, obtindría la teva mà. El sacrifici es dolorós, però el nostre amor exigeix que immediatament jo marxi cap a la guerra.

—Ja ho veig que no hi hà cap altre remey. Ja que Deu Nostre Senyor ho ha disposat aixís, marxa en pau. Sols vuy demanarte una cosa. Cada dia, a la posta del sol, sia quin sia el lloch ahont te trobis, dirigeix una pregaria al Senyor pera mi. Jo faré lo mateix a la mateixa hora: pregaré perque Deu te dongui la victoria.

Al següent dia, a la sortida del sol, marxava cap a la guerra el gentil patge, d'ulls blaus y cabell d'or, portant sa cara impresa de tristor, que feya enternir.

***

El sol havía desaparegut darrera unes montanyes y la terra comensava ja a cobrirse ab el mantell fosch de la nit. Agenollat en mitg d'un camí, vora una antiga creu, mitg en runes pel temps y les tempestes, el nostre patge complía la prometensa feta a la princeseta. El gentil patge resava.

—¡Oh bon Deu, Rey de cels y terres! — deya. — Concediuli a la princeseta gentil, la única filla del rey Bo, la fortalesa necessaria pera que puga soportar la meva ausencia. ¡Oh bon Deu, concediume aquesta gracia y mon cor restarà satisfet!

Y dintre una luxosa cambra d'un vell palau, una gentil princeseta també resava pera'l seu estimat patge.

—¡Oh bon Deu! — deya: — vos

HISTORIETA AL EXTRANGER

Una criada cada tarde portava berenar al seu promès, que estava de guardia.

Mes un dia, no havia donat encara la primera caixalada que, cataplum, se presenta el coronel.

que podèu ferho, concediuli la victoria. Donèu aquesta satisfacció al meu cor.

Y aixis, patge y princeseta, se trobaren separats davant dels homes, però units davant de Deu.

El nostre patge, torna triomfador, portant el cap del general, quefe dels exèrcits enemichs. Tot el poble surt al carrer pera aclamar al vencedor. Arrèu sols se sent:

—¡Visca'l nostre salvador! ¡Visca el vencedor!

Y el patge entra en la ciutat, aclamat y victorejat, portat en triomf per tot un poble, en mitg d'una pluja de roses, que queyen damunt son cap.

A la porta del palau l'esperaven el vell rey Bo, ab la seva filla, la princeseta Gentil. El rey li digué:

—Desde avuy ets el meu fill, l'espòs de la meva filla.

Y posà a n'el cap del patge una corona d'or y argent, símbol del poder real, que'l vell sobirà traspassava al jove vencedor.

Allavors patge y princeseta s'abrassaren, y en mitg dels aplaudiments entusiastes, inauguraren son regnat ab un fort bes, ab una gran abrassada, símbol del seu amor etern.

JOSEPH GANIGUÉ Y ROS

L'home felís

GUANYAVA un home 30 durus mensuals y estava sempre tan content, que la seva felicitat era

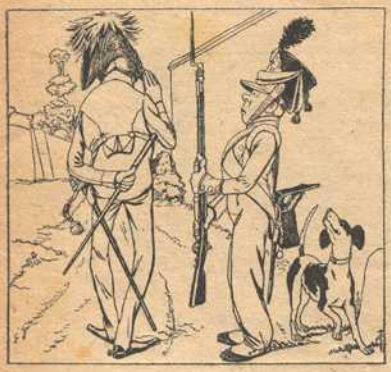

El soldat fa el saludo d'ordenansa y

mentres esperava que'l coronel tombés la cantonada

la extranyesa de quants el tractaven.

Un advocat va anar a vèurel y li va preguntar:

—¿Còm t'arregles pera ésser tan felís?

—Molt senzillament—li va contestar.—Compleixo ab les meves obligacions y rich sempre, fins de mi mateix.

—¿Y no guanyes més que un duru diari de jornal?

—No més.

—¿Y tens familia?

—Sí: dóna, dos fills y una filla y pares vells.

—¿Y còm t'ho fas pera cobrir les teves necessitats, ab tan poch diner? D'un duru no n'hi hà pera rès.

—Donchs ab ell mantinch les meves obligacions, pago deutes atrassats, poso diner a guany y en llenso per la finestra.

—Si no m'expliques això, no ho crech, perque es impossible.

—Donchs, mira: mantinch les meves obligacions, perque vivim tots ab els 30 durus; pago deutes atrassats, perque mantinch als meus pares; poso diner a guany, perque mantinch als meus fills, que ells me mantindràn quan seré vell, y per últim, llenso diners per la finestra, perque tinch una filla que'l millor dia se'm casarà y... *si te he visto no me acuerdo.*

L'advocat quedà del tot satisfet, després de sentir tals paraules.

MERCÉ FARRÉ

Jochs de jardí

Els ossos

Ara que estem en plè hivern, es molt a propòsit aquet joch dels

un gos, que no badaba, va dir: «calla, avuy berenarem de franch».

Y el pobre soldat va quedarse sense berenar.

ossos, car passa'l fret al cap de pochs moments de jugarhi.

Els jugadors se divideixen en dues seccions; la dels ossos y la dels saltadors, fent un dels jugadors el paper de domador.

Convé que'ls jugadors siguin bastants, deu o dotze o més; car aixís hi hà forsa moviment y incidencies.

Els que fan d'os se posen en rodona, ab els brassos apoyats mutuament a les espatlles y el cap acotat cap endins del cercle. Al voltant d'aqueix cercle se n'hi marca un a terra, deixant un pas de 8 o 10 pams d'ample entre aquet y el dels ossos.

Per aquet pas s'hi passeja'l domador, el qual volta continuament els ossos pera guardarlos.

La secció dels saltadors, desde fòra del cercle, van saltant individualment sobre l'espatlla dels ossos, tenint en compte de no deixarse tocar pel domador, al posar els peus a terra del cercle, car allavors van a ocupar el lloch del os sobre del qual han saltat, y aqueix passa a fer de saltador.

L'ONCLE JOGANER

Un bon comprador

UN senyor, que feya cara de ser rich, entrà a cal bacallaner y preguntà a l'amo:

—¿Quànt val aquet cubell d'arengades?

—Quatre durus—digué'l bacallaner.

—¿Y quàntes arengades hi hà?

—Un miler.

El comprador, treyentse dos cèntims de la butxaca:

—Fassi'l favor de donarme la milèssima part del cubell.

F. CIRERA

Mestres de la Música

Beethoven

En l'últim quart del sigle XVIII, vivía a Bonn, en el regne de la Prussia, un modest tenor que cantava a la Capella del Elector de Colonia. Aquet tenor se deya Beethoven.

Era'l dia 17 de desembre de 1770 que li va néixer un fill, al que van posar el nom de Lluis y al qual el seu pare va posar totes les ilusions pera ferne un gran músich. Aixís, sent un infant encara, car tot just tenía cinch anys, en Lluis Van Beethoven, donava unes hores de llissó de solfa al costat del seu pare.

Lluis Van Beethoven

Peró en Lluis no demostrava cap afició pera l'art del seu pare; la música no li agradava gens, y més s'estimava anar a jugar ab els seus amiguets que passarse les hores cantant el dò, re, mi, fa, sol. Sols a empentes y rodolons va lograr apendre'ls rudiments de la solfa, y ja'l seu pare comensava a perdre les esperanses de fer del seu fill un músich tan sols passador, quan la casualitat va portar al petit Beethoven a conèixer l'organista de la Cort, el senyor Van der Eden, el qual va tenir la virtut de despertar en el rebech aprenent, l'afició que inútilment el seu pare havía intentat.

SONATA PATETICA

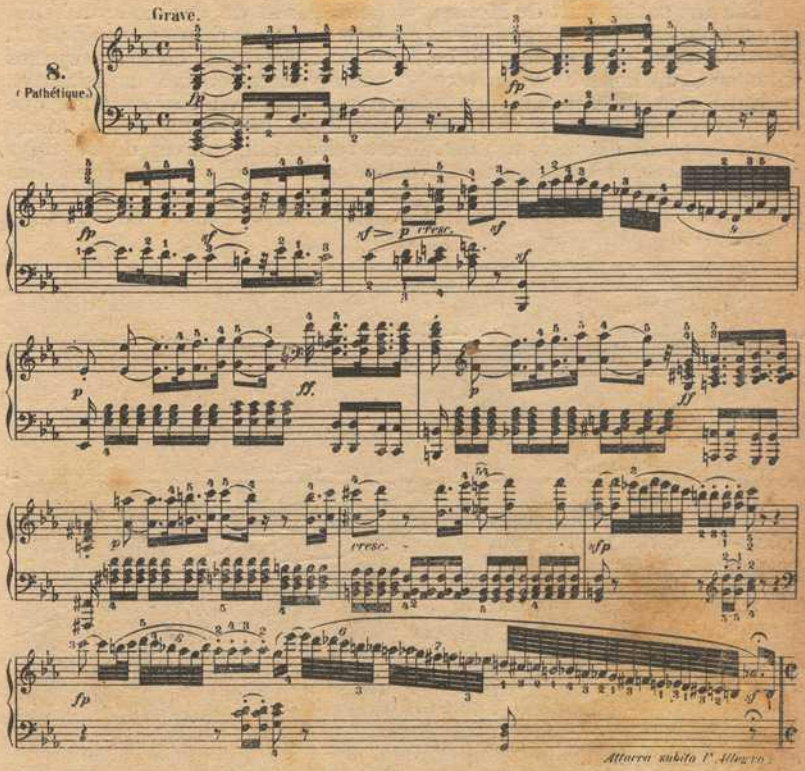

Van der Eden, va poder conreuar poch temps l'inteligencia musical del noy Beethoven, però'l recomenà al seu successor en el càrrech palatí, el senyor Noefé, qui va continuar ab entusiasme l'obra de l'educació musical del futur geni. Quan aquet va sentir vibrar ab tota intensitat el seu entusiasme pel gran Art, va ser el dia en que Noefé va posar davant d'ell algunes obres dels mestres Bach y Haendel. Beethoven se va dedicar, desde allavors, ab cos y ànima, als seus estudis musicals, y als dotze anys, ja causava l'admiració dels que l'escoltaven.

Molt jove encara, y sense saber les regles de l'armonía, va compondre una cantata, tres sonates pera piano y algunes altres composicions de les que se'n va parlar ab elogi; però al cap d'alguns anys el mateix

Beethoven se va negar a reconèixerles com a seves, trobantles dolentes.

Sentint parlar tant de Mozart, va tenir ganes de conèixel y a l'edat de 20 anys va fer un viatge a Viena portant una carta de presentació pera'l mestre. Aquet el va rebre molt be, li va fer explicar tots els seus projectes y les seves ilusions, el va fer tocar el piano y en va quedar entusiasmat, predintli que arribaría allí hont desitjava. El moviment artístich que va veure a Viena, els medis d'estudi que hi va descobrir y el seu afany pera saber cada dia més, van decidirlo a residir allí, y al cap de tres anys va lograr els seus desitjos, traslladantse a la capital pera seguir els seus estudis.

J. C.

(Seguirá)

La llengüa universal

FAMILIA TURIANA

TURCANIA

—Si es tova la cola, costa calés.—Dins del cove hi hà caragolets molt cars.—Si sobra o no sobra, rès te fa.

SANSCRIT

—Com que ha de rajar, fàssimela barata.—La madrastra y sa mare m'han escrit que l'ase brama.

FAMILIA HOLOFIÁSTICA

EUSKAR

—M'han arrencat la cua de la grua.—Un sagarreta se m'agarra.—Prop del Gurri corren garces que'ls garrins no agarren.—Arri, bagarra, no me la carreguis.

(Seguirà)

—Tinch el gust de presentalshi'l meu principal...
—¿*Principal?* ¡Jo diría *quint* pis...! ¡Tan alt com es!

SOLUCIÓ AL GEROGLÍFICH DE LA SETMANA PASSADA

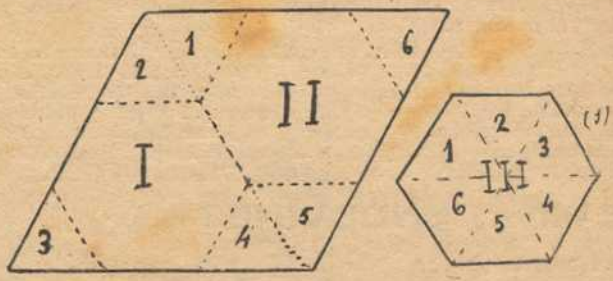

Han endevinat el Problema geomètrich.—E. Caseras, E Iglesias, germans J. y M. Cabané, J. Gual, J. Queralt, Dolors Morera, Agneta Serra, E. Bach, F. Gras, Ll. Brontais, G. Vinzia, J. M.ª Castells, M. Pou, Roseta Font, J. Rovira, Agneta Vallmajó.

Quatre solucions.—Germans J. y J. Russell, germans N. y Tereseta Bosch, M. Caballero, G. Vinzia, N. Miralles, J. Sistané, Roseta Font, J. Sanjaume, Ll. Corbella, J. de Praga Masip, J. Burguera, J. M.ª Trabal, germans Genís, M. Pou, E. Sans, A. Picanyol, A. Duràn, Esperansa Font, germans P. y Lluisa Ballesté, R. de Vinyals, E. Bach, J. Serra, P. Comaposada, germans M. y P. Vinyals, E. Camillo, J. Capdevila, F. Masó, Assumpció Poch, Ll. Pou, J. Queralt, E. Gibert, A. Bultà, S. Tressens, M. Torrents, Roseta Llaunera, germanes Agneta y Lluisa Carbonell, F. Vilarasa, R. Segarra, germans J., R. y J. Subirats, F. Gibert, J. Ricart, germans Dolors y M. Riera, V. Ferràn, J. Gual, Mercè Arimòn, germanes María Angela Dessens, J. Gallart, germans R. y R. Rovira, germans Ll. y Dolors Valls, P. Rosés, Pilar F., Rocas y Puig, F. Ribas, J. M.ª Cabané, J. Pach, J. M.ª Vicens, A. Baijet, M. Bellver, M. Condominas, E. Madorell, D. Zaragoza, J. Russell, germans A. y Dolors Armengol, germans Pepeta y R. Magrinyà, E. Caseras, E. Iglesias, germans Pepeta y F. Regàs, R. Corominas, J. Prat, germans J. C. M. F. L. S., Doloretes Masch, P. Samaniego, germans J. y Margarida Jordana, Digna Rigol, germans J. y Càndida Vidal, A. Guasch, J. Dalmau, Antonieta Colomer, germanes Leonor y Mercè Batlle, N. Socias, S. Cucurull, Josepha Sanromà, A. Jovés, J. Gatuellas, germans C., D., S. y R. Carreras, germans J. y J. Vidal, S. Corbella, germans E. y Elisenda Cases, germans Tereseta y J. Sert, J. Vilardebó, F. y Francisqueta Vives, Irene Mor, J. Guarro, Josepha Pou, María Armengol, Joaneta Rovira, M. Panyella, F. Ferrer, A. Torrents, J. Munné, germanes Joaneta y Isidra Magrinyà, germans J. y J. Ferrer, germans R. y J. Manresó, germans R. y R. Puig, J. Sunyer, M. Roig, J. Pitó, Pepi.

Tres solucions.—J. Rodríguez, gsrmans Ll. y M. Guitart, J. Arbó, Reverter, M. Bacle, J. Boada, P. Llubé, Dolors Pujol, P. Mas, G. Agut, Magdalena Tort, R. Borràs, Tereseta Soldevila, E. Trías, R. Cusidó, C. Mani y altres, L. Peracaula, J. Arumí, germans Montserrat y M. Galilea, Antonia Comellas, Carmeta Font, J. Cortés, J. Bardera, J. Carulla, Agneta Vilaplana, F. Vilaret.

Dues solucions.—J. Just. M. Torrents, Mercè Alguersuari, D. Monreal, F. Martí, A. Cusidó, J. Cruells, F. Argemí, F. Bardera, germans Agna y P. Llompart, E. Frei-

xas, M. Coll, Dolors Sullé, J. Almirall, Ll. Trilla, Dolors Castillón, Agneta Fàbrega, V. Marsà, N. Espinet, D. Ricart, E. Rodriguez, J. Palmer, María Pascual, J. Forcades, J. Abad, J. Alavedra, S. M.

Una solució.—J. Mir, A. Bosch, A. Bassols, Ll. Castañer, J. Bossomba, P. Viñas, F. Solsona, J. Gil, J. Salvadó, B. R. Castillo, Agneta Serra, E. Cresidó, S. y M. Estapé, Ll. Galí, J. Figuerola, Ll. Escatso, Clapes Basell y Pou, G. Crusellas, J. Bella, J., J., Enriqueta Torrent, S. Farreres, J. Argelaguer, J. Poch, P. y V. Farrés, S. Janeres, Maria y A. Puyo, J. Martí, Agna Miquel, R. Bassa, Lluisa Salvia, E. Fernàndez, R. y Erminia Franquesa, A. Bosch, M. Algora, B. Aloy, J. Terradó, P. Viñas.

ENDEVINA, ENDEVINETA

LLETRA NUMÈRICA

1 2 3 4 5 6 7 8		nom d'home
1 2 3 2 4 7 3 5		en les cases de joch
1 5	4 2	prenda de vestir
1 5	4 5	en les rodes
1 2 3 1 2 3 2		nom de dòna
1 2 3 3 7 3 2		obstacle
1 2	4 2	prenda de vestir
1 2	3 5	títol
1 2 3 3 7 4 7 3		ofici
1 2 3 1 7 3 7 4		* diminutiu

MACARI

ROMBO

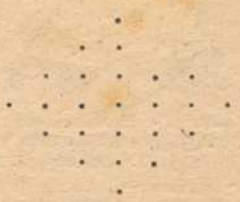

Sustituir els punts per lletres, de manera que's llegeixi vertical y horizontalment: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª, inmensitat; 3.ª, temps de verb; 4.ª, títol d'un setmanari; 5.ª, nom d'home; 6.ª, pell subtil y 7.ª consonant.

MANOLO

TARGETA

ADELA FELIU LYRIN

Combinar aquestes lletres, de manera que's llegeixi el títol d'una obra catalana.

M. CABALLERO

GEROGLIFICH

D U

TOT

F. CIRERA

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la lletra numèrica: *Armengol.*—A la targeta: *Mallorca.*—Al rombo: *Nadal.*—A la xarada: *Montserrat.*

IMPREMTA DE M. GALVE, CARME, 16

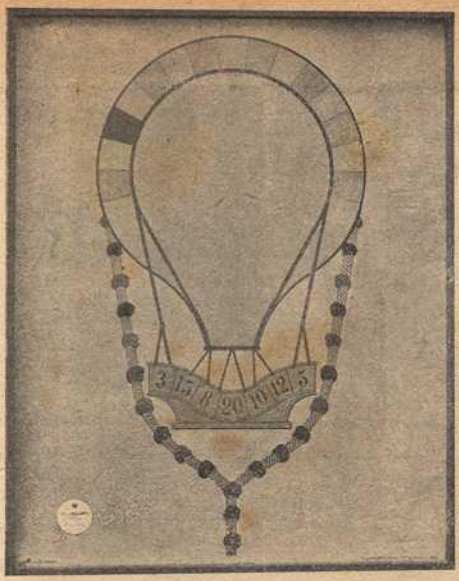

IV CONCURS D'EN PATUFET

La important casa de joguines **El Ingenio,** del carrer de Raurich, ha ofert aquet magnifich primer premi, titolat:

Voyage en Ballon

(Viatge en Globo)

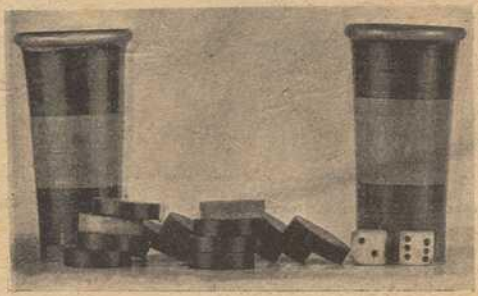

CAMISERIA Y CORBATERIA

DE

JAUME SANS

Boquería, 32.—BARCELONA

Als nens y nenes que comprin a la Casa se'ls obsequiarà ab una bonica postal.

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

—Mira que's necessita ser pastili pera enfilarse tan enlaire ab aquest armatoste.

—Noy, no cridis gaire, que si't sent me sembla que't tocarà el rebre.
—¡Y cà! Si són uns pasteres.

—¡Aussili! ¡Socorro! Que m'estiren.
—¿Veus? Pastetes, ja t'ho deya jo que't tocaría el rebre.